Europese Parlementsverkiezingen 2019: Pulsvisserij, symbool van een Europa in ontbinding

30 januari 2019 287 0

De invloed van de lobby's op de besluitvorming van de Europese instellingen, zoals bij het opmerkelijke geval van de pulsvisserij, voedt het wantrouwen van de burgers over de Unie. Dat schrijft de ngo Bloom, die strijdt voor het behoud en duurzaam gebruik van de oceanen, in dit opiniestuk.

Terwijl Europa onder vuur ligt van de populisten, stellen de Europese instellingen de belangen van enkele grote bedrijven boven die van de burgers en verliezen zij de democratische processen uit het oog. Het aantal schandalen stapelt zich op (problemen rond hormoonverstorende stoffen, glyfosaat, diesel, pulsvisserij, etc.) en voedt het wantrouwen van de burgers over de Europese Unie.

In het geval van de pulsvisserij dachten wij, net zoals iedereen, dat het om een eenvoudig wetenschappelijk onderzoeksprogramma ging. Het zou, tot het voorstel voor de opheffing van het verbod van deze verwoestende vismethode door de Europese Commissie in 2016, om een beperkt en zeer gecontroleerd programma gaan. Het blijkt echter dat wij, minder dan twee jaar voor de Europese verkiezingen, geen idee hadden van de omvang van het schandaal en zijn explosieve karakter.

Dankzij een diepgaand onderzoek hebben wij tot onze verrassing ontdekt dat in 2006 de Europese Commissie, tegen het advies in van de eigen wetenschappers, heeft besloten een eerste serie van 22 ontheffingen toe te kennen. Iets wat geen enkele ngo zich tot nu toe had gerealiseerd. In 2010 werden nog eens twintig extra vergunningen uitgegeven voor een zogenaamd "wetenschappelijk onderzoek". Twee jaar later werden er 42 andere vergunningen verstrekt voor "pilot-projecten". Deze 62 extra vergunningen, toegekend met toestemming van de Europese Commissie, zijn een absolute schending van het Europese regelgevingskader. In totaal zijn er nu 84 Nederlandse kotters die elektrisch vissen.
De Europese Commissie mag dan schaamteloos verkondigen dat de pulsvisserij de meest bestudeerde vismethode ter wereld is, in 2015 trok de International Council for the Exploration of the Sea (ICES) al aan de alarmbel en heeft de intergouvernementele wetenschappelijke organisatie bevestigd dat de ontwikkeling van de elektrische visserij alleen een commerciële grondslag heeft. Onder druk van BLOOM, zijn partners en enkele sporadische Nederlandse journalisten die het dossier op de voet hebben gevolgd, heeft de Nederlandse minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Carola Schouten inmiddels toegegeven dat het onderzoek niet meer was dan een rookgordijn. De industrie probeert het niet eens te verhullen. Zij heeft zelfs in een technisch document erkend het niet zo nauw te nemen met het reglementaire kader om zo de pulsvisserij verder te ontwikkelen dan wettelijk is toegestaan.

Deze niet te rechtvaardigen en illegale ontwikkeling van een verboden vismethode is-verrassing!- gefinancierd met publiek geld. Lange tijd heeft de Nederlandse overheid dit feit verborgen weten te houden, maar inmiddels is bekend dat meer dan 21 miljoen euro is toegekend aan de pulsvisserij sinds 2007, een manier van financieren die ingaat tegen de Europese regelgeving en internationale doelstellingen.

BLOOM heeft naar aanleiding van deze ontdekkingen twee klachten ingediend over Nederland bij de Europese Commissie en heeft aan het Europese bureau voor fraudebestrijding OLAF gevraagd een onderzoek te openen naar het oneigenlijk gebruik van publiek geld. Door het uitblijven van een antwoord van deze twee instellingen, ondanks de noodzaak van opheldering van de situatie, heeft BLOOM de Europese Ombudsman Emily O'Reilly ingeschakeld. Aan haar is verzocht zich uit te spreken over de catastrofale behandeling van dit dossier door de Europese Commissie.

Nadat het schandaal door onze campagne aan het licht was gekomen, heeft het Europees Parlement in 2018 besloten een einde te maken aan het onachtzame gedrag van de Commissie en heeft het een volledig en definitief verbod van pulsvisserij in Europa geëist. De onderhandelingen vorderen echter nauwelijks en de uitkomst blijft onzeker: Nederland wil doorgaan met het elektrisch vissen en heeft zelfs een gezant voor pulsvisserij (Cees Veerman) benoemd.

Maar hoe is de macht van zo'n klein land in het bestuur van een Europees algemeen goed te verklaren? Hoe kan het dat staten, met Spanje en Italië voorop, zich hullen in een medeplichtig en schuldig stilzwijgen en zich niet interesseren voor het onderwerp omdat het letterlijk te ver van hen afstaat? Waarom gebruikt Frankrijk zijn diplomatieke macht niet? Waarom verschuilt het zich achter simpele verklaringen zodat de lieve vrede bewaard blijft?

Is dat omdat de twee belangrijkste delegaties van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE) – de groep waarbij de partij La République en Marche van de Franse president Emmanuel Macron is aangesloten – Frans en Nederlands zijn? Of is het omdat de grootste vloten van de Europese industriële visserij één voor één in de netten van Nederlandse bedrijven terechtkomen?
En zo laat Europa zijn ware gezicht zien: een Commissie die een echte graaibak is geworden voor de lobby's en die elke keer weer volkomen bestand blijkt te zijn tegen allerlei schandalen. Waar schimmige onderhandelingen tussen instellingen plaatsvinden om de weloverwogen besluiten van het Parlement teniet te doen en waar lidstaten bereid zijn om hun eigen ambachtelijke visserij op te offeren (80% van de Europese visserij) ten bate van een kleine groep buitenlandse industriële visbedrijven.

Dit beleid, zo cynisch als maar kan, heeft de overhand gekregen in het prachtige pacifistische en solidaire project dat Europa van origine is. Dit onacceptabele beleid effent de weg voor extremen en moet simpelweg verdwijnen. Wij, Europese burgers, verdienen beter. Laten we daarom stemmen voor een radicale wijziging van het systeem en zo een einde maken aan deze snelgroeiende morele corruptie.